

[Breckmann]

te sig efter de retsindblandede parters sproglige ønsker med tolke og oversættelser ligesom hidtil. I de fleste tilfælde bliver der ikke sprogvanskeligheder, men man vil her i salen forstå, hvor vigtigt det er for menigmand på Færøerne, der blot et par gange i livet møder i retten, at han ikke behøver at svede af nervøsitet over at skulle svare på et for ham fremmed eller uvant sprog, ud over at han skal tænke på de juridiske implikationer af hans tilstedeværelse.

Det glæder os, at justitsministeren vil medvirke til at udvide det færøske sprogs plads nu også til rettens arbejde. Store anstrengelser bliver i dag gjort på Færøerne for at indarbejde et udførligt færøsk lovsprog. Sagkyndige holder aftenkurser for færøske jurister og retspersonale, så dette fjerde af de oprindelige fire store områder, nemlig færøsk skole, kirke, offentlig forvaltning og nu hermed færøsk ret bliver færøksproget ifølge hjemmestyreløven.

Tilbage står det sidste led i den naturlige udvikling, nemlig en overgang af hele retssystemet til færøsk regi på et senere belejligt tidspunkt. Ministeriet vil i sin velvilje bestræbe sig på at ansætte folk ved færøsk ret, der har kendskab til både det færøske og det danske sprog. Denne sproglige normalisering bliver en stor lettelse for færing, der hidtil har været nødt til at kæmpe med et sprog i brevveksling og i personlige henvendelser, som de ikke bruger til daglig.

Ellers ligger der nu en vis ironi i, at just en lov, der stadfæster det færøske sprogs stilling i retsplejen, også medfører, at færøsk retspleje tilnærmer sig den danske, når man tager i betragtning, at selvbestemmelsesgaranten i landstytret for øjeblikket er det yderliggående løsrivelsesparti Republikanerne.

Men derudover bliver der altså tale om en ajourføring af retsplejen for Færøerne efter den udvikling, der er sket i retsmaskineriet ikke blot i Danmark gennem de sidste år, men også i alle vore nabolande, hvor retten bliver mere og mere anvendt som, skal vi sige en mægler eller et kommunikationsmiddel. Hvor man i vid udstrækning før brugte sysselmænd, præster og lærere til at skrive breve og ordne formaliteter, hvis man ikke klarede sagerne med myndighederne selv, henvender man sig nu desværre mere og mere til jurister.

Problemet for Færøerne har været, at denne udvikling er skredet frem, samtidig med at rets-

væsenet ikke er fulgt med i sin behandling af sagsmængden, der har hobet sig op. Med denne modernisering bliver tidsfrister forkortet og administrationen i retsvæsenet mere fleksibel. Det bliver muligt at påstemple udeblivelsesdomme på sagsøgerens stævning off the record med mine personlige erfaringer, som før har belemret personalet ved retten med domsudskrivelse i udeblivessager, der udgjorde en stor del af samtlige 5.000 sager ved retten i 1986. Ikke kun i civilretten kan påstempling af udeblivelsesdomme foretages på stævningen, men ligeledes i politisager, og dette vil spare personalet for store arbejdsbyrder.

De lange berømmelsestider ved retten – omkring 6 måneder hidtil – vil blive reduceret kraftigt. Det kan man sagtens gøre, idet samfærdselen er betydeligt forbedret, og dermed er begrundelsen for den gamle sendrægtighed borte. Denne modernisering skulle få sat godt skub i processen. De lange tidsfrister for ankesager forkortes ligeledes. Dette medfører også en rationalisering.

Efter gældende retsplejelov i Danmark har advokater som hovedregel eneret til at repræsentere folk ved sagsbehandling i retten; denne ordning bliver dog ikke indført på Færøerne med dette forslag. Der kan alle myndige folk efter lovforslagets § 131, stk. 2, der opfylder visse vandelskrav, repræsentere andre ved retten på Færøerne. Principielt er det rimeligt, at folk frit kan vælge enhver, de har tillid til, til at repræsentere dem i retten. Dommeren har ellers mulighed for at pålægge en part at søge advokathjælp, hvis han finder det fornødent, på grund af at en vinkelskriver griber en sag forkert an i retten. Med denne sikkerhed er det næppe forkert – og ganske demokratisk – at opretholde den hidtil gældende ordning på Færøerne.

Lad mig til slut takke samtlige partier her i Folketinget, men især regeringen og vores justitsminister, for den varme støtte, som denne lov, der er et naturligt led i vores rigsdels udvikling, har fået.

Jeg kan på denne baggrund håbe på, at behandlingen vil få en meget hurtig afslutning i udvalget, således at loven kan træde i kraft den 1. april 1988, som justitsministeren også i sin velvilje har henstillet.